

Zpráva o zahraničnej ceste do USA

Cieľ cesty: účasť na XVII. Medzinárodnom kongrese psychológie vo Washingtone spojená s prednesením referátu.

Trvanie : 19.8. - 31.8.1963

Účastníci : Dr. Demián Kováč, C.Sc., riaditeľ ŤEP SAV

Prof. dr. Vilém Chmelář, člen-korešp. ČSAV, vedečí Katedry psychológie na FF J.E.P.v Brne.

Okrem toho sa na kongrese zúčastnili /americká nadácia/: dr. Jan Bureš, C.Sc. /Fyziologický ústav ČSAV, Praha/, prom.psych. Václav Bricháček /Psychologický ústav FF KU/.

Rozdeľovník: 1. Kolégium pre filozofiu, psychológiu a pedagogiku pri SAV /Bratislava, Klemensova 27/.

2. Kolégium pedagogiky a psychológie /Praha-Smíchov, Kořenského 1/.

3. Zahraničné oddelenie SAV.

4. Zahraničné oddelenie ČSAV.

5. Pedagogický ústav JAK ČSAV, odd. pedagogickej psychológie /Praha I, Purkyňova 2/.

6. Ústav experimentálnej medicíny SAV /Bratislava, Sienkiewiczova 2/.

7. Filozofická fakulta Univerzity J.E.Purkyně, /Brno/.

8. Slovenská psychologická spoločnosť pri SAV /Bratislava, Klemensova 27/.

9. Československá psychologická spoločnosť pri ČSAV /Praha 1, Hradčanské nám. 5/.

10. Ústredná knižnica SAV /Bratislava, Klemensova 27/.

11. Vydavatelstvo SAV, /Bratislava, Klemensova 27/.

12. ÚV KSČ /s. J. Necháčik/..

13. ÚV KSS /s. M. Strhan, C.Sc./.

I. Všeobecná časť

A. Stručný priebeh cesty, navštívené inštitúcie, spoločenské podujatia a pracovníci, s ktorými bolo rokované.

- 18.8.1969 - Cesta z Bratislavы a Brna do Prahy
19.8. Cesta z Prahy cez Paríž, New York do Washingtonu . .
20.8. Washington: návšteva Čs. velvyslanectva /s.Petr a i./, registrácia účastníkov kongresu, večer slávnostné . .
otvorenie XVII. Medzinárodného kongresu psychológie, . .
po ňom recepcia /A.N.Leontjev, V.A.Kruteckij, A.Rosca,
P.Fraisse, T.Tomaševskij, M.Žemberovska, V.L.Sevczuk,
H.Bruml, V.B.Cervin, W.Metzger, G.Nielsen, F.From,
K.v.Fiandt a i./.
21.8.-25.8. Washington: účasť na jednotlivých sympóziach a referátových zasadnutiach /bližšie rozvedené v programe kongresu/.
Počas kongresového rokowania sme sa zúčastnili týchto exkurzii a návštev:
22.8. Department of Psychology George Washington University /spolu s prom.psych.V.Břicháčkom/.
Walter Reed Army Institut of Research /sei
50 členná skupina účastníkov kongresu/.
23.8. Večer v Národnej galérii umenia /všetci účastníci/
24.8. Návšteva Bieleho domu pre účastníkov kongresu.
25.8. Kongresom poriadaná tzv. Private Party u rodiny dr.A.Glickmana spolu s H.W.Thielem z Austrálie.
26.8. cesta z Washingtonu do New Yorku
27. 8. New York: Skupinové exkurzie poriadane Americkou psychologickou asociáciou - Sekciou priemyselnej psychológie pre zahraničných účastníkov do psychologickej pracovisk pri :
a/ Standard Oil Company /27.8. - W.B.Malone, H.Laurent,
P.C.Baker, P.C.Buchanan, H.D.Kolb, J.Dennis a i./.

b/ Prudential Insurance Company /28.8. - B.Baxter,
R.Harvey, R.Selover atď./.

c/ American Telephone and Telegraph Company /29.8. -
D.Grant/.

Okrém účastníkov z ČSSR /V.Chmelař, V.Břicháček a D.Kováč/ v exkursnej skupine boli: P.Dempsey, J.A.Forteza, T.Indow, N.Imperatrice, R.Matikainen, J.F.Richard, H.W.Thiele, A.D.Volta, N.A.B.Wilson atď. Hostitelia pozývali účastníkov exkurzie na spoločný obed i večeru/.

30.8. - New York : prehliadka mesta, večer odlet do Paríža.

31.8. Cesta z Paríža do Prahy, Brna a Bratislavы.

B. Celkové zhodnotenie cesty.

Účasť na svetovom kongrese bádateľov tej-ktorej disciplíny je sama o sebe významným informačným zdrojom o dosiahnutých výsledkoch i plánovaných výskumných projektoch. Uvedené sa zvlášť týka XVIII. Medzinárodného kongresu psychológie najmä preto, že sa konal v krajinе, kde je psychologická práca očividne najrozvinutejšou v celosvetovom meradle. V tomto zmysle boli zvlášť poučné a podnetné exkurzie na psychologické pracoviská vo Washingtone a New Yorku. Škoda, že pobyt v USA bol časovo veľmi obmedzený, čo podmienkuje aj rozsah získaných informácií. Aj tak možno vysloviť predpoklad, že získané poznatky, z ktorých časť zachycujú aj dovozené publikácie, môžu k īiadúcemu zvýšeniu odbornej a organizačnej aktivity na úseku psychologickej práce u nás prispieť významou mierou.

Žiada sa zdôrazniť, že spoločenské postavenie psychologickej práce ako aj jej rozsah je v USA na kvalitatívne vyššej úrovni ako u nás. Presvedčili sme sa, že viaceré úseky života v USA /nepr. práca s kádrami v priemysle/ by bez pôsobenia psychológov dnes už nemohla jestovať. Tieto skutočnosti sú cennou devizou, ktorú treba tvorivým spôsobom využiť v príslušných úsekokach našej spoločenskej praxe.

Výsledky vykonanej cesty zo širšieho spoločenského hľadiška bude možno zaregistrovať súhlasne s rozvojom psychologickej práce

práce v ekonomickej, výchovnej, zdravotnej a ďalších oblastiach nášho života, k čomu sú poznatky a skúsenosti z USA veľmi nápomocné. Organizačné zabezpečenie cesty zo strany Zahraničného oddeľenia SAV, resp. Zahraničného odboru ČSAV bolo veľmi dobré.

II. Odborná časť

A. Program kongresu a mimokongresové podujatia.

Jedna z dvoch celosvetových psychologických organizácií - Medzinárodná únia vedeckej psychológie /IUSP/ - združujúca národné psychologické asociácie /spoločnosti/, poverila usporiadáním XVII. Medzinárodného kongresu psychológie najväčšiu národnú psychologickú organizáciu na svete - Americkú psychologickú asociáciu. Určenie poriadateľa napovedalo, že kongres bude predovšetkým veľmi dobre zabezpečený a že sa stane záležitosťou anglosaských psychológov. Oba predpoklady sa vočku splnili.

Kedže sekretariát kongresu nesprístupnil účastníkom počas rokovania obvyklé štatistické údaje o kongrese, nútene sme opierať sa o správy z tlače, resp. o vlastné poznatky. Na kongrese sa zišlo viac ako 2.000 účastníkov z vyše 30 krajín. Viac ako polovicu účastníkov tvorili americkí psychológovia. Počet účastníkov z krajín socialistického tábora odhadujeme na 23, z čoho delegácia z Polska zaberala viac ako polovicu. Podľa programu kongresu sa malo aktívne zúčastniť /pripraveným elaborátom/ 350 psychológov a psychológií príbuzných špecialistov, avšak nebolo zriekave /najmä v súvise s autormi zo socialistických štátov/ že pre reálne účasť referenta vystúpenie odpadlo. Okrem otváracieho večera, na ktorom odzneli pozdravné prejavy L.Carmichaela, W.T.Wilsona, Ch.Osgooda, O.Klineberga a slavostný prejav E.G.Boringa, uskutočnilo sa 33 sympózií, 12 priradených referátových zasadnutí /Submitted Paper Sessions/, 4 samostatné večerné prednášky, 6 neoficiálnych zasadnutí. Súčasne sa premietali 4 série odborných krátkometrážnych filmov s celkovým počtom 29. Simultánne prebiehali 3 sympózia, jedno referátové zasadnutie a jeden seriál filmov, pričom skoro každý deň sa uskutočnilo jedno z plánovaných mimokongresových podujatí. Z uvedeného vyplýva, že získať prehľad v celej šírke bolo pre málo početnú delegáciu, aká bola i naša, veľmi obťažné.

1. Sympózia boli na tieto témy: motivácia u človeka, genetika správania, kritické obdobia vo vývine, vývin poznávacích procesov, regulácia a kontrola senzorických funkcií, zmeny osobnosti v procese psychoterapie, hodnotenie osobnosti /~~psychosociálnej~~/, psychofysiológia motivácie, jazyk a vedy o človeku, sociálny vývin dieťata, biochemické korreláty správania, historický základ národných trendov v psychológii, medzičlansky správanie, štruktúry a dimenzie postojov, časové aspekty vnímania a výkon, psychológia a humanitné disciplíny, volba a rozhodovanie, tvorčie procesy a rast pojmov, vnímanie /Body Percept/, psychofyzika a ideálny pozorovateľ, sociálno-psychologické štúdie "medzinárodného" správania, nová technológia vo výchove, malé skupiny a medziludské vzťahy, spánok a ďidelosť, matematická teória správania, osobnosť: teórie a systémy, používanie počítacích strojov v psychológii, mozog a zrakové vnímanie, stálosť a zmena postojov, proces informácie a výkon, mentálne zaostávanie a špeciálne defekty, viacdimentzionaálna analýza podobnostných údajov, neurofyziológia učenia, teória systému a organizačné zmeny.

2. Referátové zasadnutia sa grupovali v rámci týchto tém: abnormálna psychológia, sociálna psychológia, vývin dieťata, pamäť a myšlenie, poruchy u detí, osobnosť, prenos informácie a psychometrické metódy, senzorické funkcie a vnímanie, psychológia výchovy, fyziologická psychológia, sociálne a kultúrne vplyvy, správanie u zvierat.

V rámci týchto zasadnutí odzneli referáty účastníkov z ČSSR. V.Chmelář referoval o vzťahu medzi procesmi optickej a akustickej pozornosti a D.Kováč na tému: Postihovanie dynamických zmien u jednoduchých vizuálnych podnetov.

3. Večerné hodinové prednášky /bez diskusie/ mali J.Konorski /0 mechanizmoch inštrumentálneho podmienovania/, I.Köhler /Pojem adaptácie vo vnímaní/, J.Nuttin /Časová perspektíva v motivácii a v učení u človeka/ a G.W.Allport /Plody eklekticizmu: horké alebo sladké?/.

4. Neoficiálne mitingy mali rôzny charakter. Hneď prvý rekovací deň bol spoločný sied, ktorý poriadala Medzinárodná rada psychológov. O deň na to sa konalo stretnutie členov Japonskej psychologickej asociácie. V stredu 23.8. to bola Komisia pre národné a

medzinárodné náležitosti pri APA, ktorá pořadala večerní diskusiu. Otvorenú diskusiu usporiadala aj Komisia pre styky a publikačné RSP. V ďalších dvoch dňoch bol na programu mítинг, ktorý usporiadali pracovníci talianského Ústavu Agostina Gemelliho.

5. Veľmi peštrý obraz poskytovali filmové predstavenia. V seriáli A sa premietali: Kruh /J.Bauchet z Francúzska/, Skutočný a videný pohyb /W.Metzger z NSR/, Zrakové vnímanie /H.Cantrel z USA/, Podmienené reflexy /SSSR/, Materinská láska /H.Horlow z USA/, Interakcia medzi prostredím a konštitúciou u štyroch vrhoch psov /D.G.Freedman/, Utrenie a správanie /B.F.Skinner a R.J.Hermann z USA/, Správanie paviána /Californská univerzita/. B program obsahoval : 365 dní s dieťaťom /Japonsko/, Keby tieto deti boli vaše, I.časť /USA/, Situácia II /J.Ardoino a R.Muechielli, Francúzska/, Dášnik /USA/, Večné deti /Kanada/, Aspoň hreť sa mi dovolte /Taliansko/, Tento rok, budúci rok, raz ... /Anglicko/, Vznik psychotického onemocnenia v detstve /Anglicko/. V C programme bolo iba 6 filmov: Konštitučné typy podľa Kretschméra /NSR/, Nové poznatky v topografii /USA/, Človek a jeho správanie /USA/, Stres /Švédsko/ Stres /Kanada, Volanie o pomoc /USA/. Konečne D program, ktorý sa spolu premietol s programom C umožňoval zhliadnúť tieto filmy : Výrazy depresie /R.Anderson, Kanada/, O ľuďoch a strojoch, G.Briggs, P.Fitts atď., USA/, Prípad Berthon Pradelle /J.Ardpine, Francúzska/, Filmovo-tématické testy /Taliansko/, Deň v noci Jeana-Malo- leho /Kanada/, Aké je skôr /USA/, Krok za krokom /USA/.

6. Nakoniec prichodí spomenúť špeciálne kongresové podujatia. Boli dvojaké: odborné a spoločenské. K prvým patrili exkurzie do pracovísk, a to: Walter Reed Army Institute Research, Smithsonian Institution, National Institute of Mental Health, Nemocnica Sv. Alžbety. Z druhých okrem už dvoch spomínaných /Biely dom, Národná galéria umenia/ to boli rôzne krátkodobé zájazdy do pamätných miest, resp. rekreačných stredísk.

7. Usporiadanie kongresu bolo súčasne príležitosťou pre viacero ďalších podujatí. Ako už bolo spomenuté, Sekcia priemyselnej psychológie APA zorganizovala jednodňové exkurzie do psychologických pracovísk jasťujúcich pri troch známych výrobných podnikoch v New Yorku: Standard Oil Company, Prudential Insurance Company, American Telephone a Telegraph Company /27.-29.8./.

Obdobiu exkurziuperiadala inštitúcia Educational Testing Service v Princetonene v rozsahu jedného dňa.

Najprv následujúcim pokongresovým podujatím však bol súzŤ IPA vo Filadelfii v dňoch 29.8. - 4.9., na ktorý boli s aktívnou účasťou pozvaní aj zahraniční psychológovia.

B. Komentár k správe o kongresových akciach

Rozsah kongresových i ostatných mimokongresových podujatí na jednej strane, spomínané technické obmedzenie na druhej strane umožňuje zaujať iba všeobecné stanoviská.

Čo do zastúpenia, aj XVII. Medzinárodný kongres psychológie poskytol v podstate rovnaký obraz ako predchádzajúce celosvetové kongresy: zdrvujúca prevaha psychológov z kapitalistických krajín a nepatrné zastúpenie psychológov zo socialistických krajín. Maďarsko, NDR, Bulharsko napr. nemalo v USA ani zástupcu /východonemeckí psychológovia zrejme nedostali vstupné vízum/, kým ostatné krajinu vyjmic Polska mali v priemere dvojčlenné delegácie. Aj keď je nepopierateľnou skutočnosťou, že rozsah psychologickej práce a tým aj počet psychologických pracovníkov, resp. spoločenský dosah psychológie je vo vyspelých západných štátach v porovnaní s našimi podmienkami na vyššom stupni, už kritérium proporcionality /nehovoriac o iných dôležitejších / si vyžaduje umožniť účasť niekolkonásobne väčšiemu počtu delegátov. Pravda neide len o kvantitatívnu zastúpenia. Washingtonský kongres by sa mal stať pre nás medzníkom na úseku medzinárodného prenikania, pretože na schôdzke výboru IUSP bola /podľa neoficiálnych zpráv/ prijatá za člena i Československá psychologická spoločnosť. V tomto zmysle možno kladne hodnotiť aj to, že československý psychológ V. Břicháček bol predsedajúcim jedného z referátových zasadnutí.

Ad 1. Z tématického zamerania sympózií vyplýva, že najviac z nich sa vcelku alebo sčasti týkalo problematiky vnímania. Svedčíto tom, že nerozpracovanosť základných poznávacích procesov je stále ešte veľmi citelnou. Ďalšiu tématickú skupinu tvorili sympózia týkajúce sa problematiky učenia. Zvýšená aktivita na tomto úseku bádania zrejme súvisí s aplikáciou novodobých technických prostriedkov. Tretiu tématickú skupinu možno vyčleniť zo sympózií zameraných

na osobnosť. Netreba zdôrazňovať, že v tomto, v skutočnosti konšknom celi psychologického bádania, je ešte veľa nepokrytých miest.

Pri pokuse charakterizovať sympózia ako celok vystupuje do popredia najmä črta komplexnosti. Raz ju možno vizieť v neuro-fyziologických tendenciach, inokedy v aplikácii kybernetických princípov, atď.

Zodpovedať akiste oprávnenú otázku, či sympózia svojim rozsahom obsiahli najaktuálnejšie úseky súčasného bádania v psychológii, je do určitej miery aj vecou názoru. Aj keď sa poriadatelom podarilo zachytiť prevažnú časť najdôležitejších problémov a spojiť výberove, predsa sa domnievame, že vlastný priebeh niektorých sympózií nesplnil očakávanie. Vystúpenia jednotlivých referentov boli často málo konkrétné, navzájom izolované, diskusia periférna, takže k žiadúcim uzáverom ani nemohlo dôjsť.

Ad 2. Názvy referátových zasadnutí priradených k sympóziam napovedajú, že nimi sa mali predovšetkým doplniť niektoré sympózia. Jednako však početnosť i variabilita tu zaradených referátov vystupuje v celkove ucelenejší pohľad na súčasné tendencie v psychologickom bádani, než aký poskytujú samostatné ^{psychologie} sympózia. Určitým paradoxom je, že aj na XVIII. Medzinárodnom kongrese ^{to boli} sympózia, ktoré zaznamenali najväčšiu návštevnosť, hoci ^{zdaleka} nie vždy oprávnené.

Ad 3. Možnosť preniesť samostatnú večernú prednášku na celosvetovom kongrese je akiste vysokým odborným uznaním pre autora. Treba s uspokojením pripať to, že jeden zo štyroch takto významných prednášateľov bol zo socialistickej krajiny. Na druhej strane skutočnosť, že išlo o fyziológa a nie psychológa, nutila k zamysleniu. Tým pravda nijako nemožno znížiť odbornú hodnotu podnebného vystúpenia J. Konorského, ktoré bolo početným publikom kladne prijaté.

Ad 4. V súvisе s neoficiálnymi mítингами, medzi ktorými bol aj podvečer venovaný psychologickým aktivitám v Japonsku, žiada sa vyzdvihnuť zvlášť čulú aktivitu japonských psychológov i na reprezentovanom kongrese. Jednak ich zastúpenie bolo značné, jednak ich referáty boli na sôlidnej úrovni.

Ad 5. V blízkom neďalej súčasťie treba predovšetkým zdôrazniť fakt umiestva prezentovaných filmov, z ktorých prevažná časť bola natodená v spolupráci s americkými psychologickými pracoviskami. Uvedujeme, že len nepatrna časť filmov bola adresovaná psychológom. Väčšinou išlo o sprístupnenie psychologickej poznatkov čo najširším miestam /resp. študujúcim psychológiu/. Existencia takého počtu odborno-popularizačných filmov je mimo iného dôkazom efektívneho využívania moderných osvetových prostriedkov, pričom skôr späťne vytvára pre prácu psychológov priesvitné podmienky i postoje.

Ad 6. Záujem o exkurziu do psychologickej pracovisk vo Washingtone bol niekolkokrát väčší ako pripravená kapacita. Walter Reed Army Institute of Research je čo do vybavenia ukázkovým pracoviskom. Tamojší Department of Experimental Psychology so 6 oddeleniami sa zaoberá výlučne základným výskumom medicínskeho zamerania /neuropsychologické, psychosomatické a ľ. problémy/. National Institute of Mental Health je ústredným federálnym pracoviskom pre neurofyziológiu, neuroanatómiu, biochémiu, sociológiu, antropológiu, psychiatriu a v širokom zmysle pre psychológiu, všetko v príslušnom hygienickom zameraní. Laboratórium psychológie pozostáva z 5 sekcií /neurologia, vnímanie a učenie, vekové problémy /Aging/, včasný vývin, osobnosť/. Smithsonian Institution, kde pôsobí ako tajomník L.Carmichael, je vlastne múzeum, kde sú v patričnom podielu zastúpené kolekcie týkajúce sa vývoja ľadovca. Zároveň posledné miesto exkurzie vo Washingtone - Nemocnica Sv. Alžbety je jedna z najväčších federálnych inštitúcií s liečebno-preventívou starostlivosťou v oblasti duševných ochorení. O jej rozsahu svedčia tieto údaje : 120 budov, 7.500 pacientov.

Ad 7. Exkurzie do psychologickej pracovisk pri spomínaných výrobných podnikoch boli názornou ukázkou rutinnej psychologickej práce v priemysle. Boli to všetko zložky v našej terminológii osobných /zádrových/ oddelení, ktoré využívaním psychologickej poznatkov uskutočňujú výber pracovníkov v najširšom slova zmysle. Inými slovami je to aktivita na úseku psychológie osobnosti, pravda s vyhraneným zameraním na prevádzku. Exkurzie sa rovnali demonštrácií používaných testov a dotazníkov ako aj kontrolných výsledkov, ktoré na základe kritérií uplatnia sa v prezi, učivovali opodstatnenosť a úspešnosť práce psychológov.

z informačno-propagačných materiálov sa možno dosvedieť, že Educational Testing Service predstavuje ústredie rutinnej psychologickej práce pre potreby výchovnosdelávacieho procesu, resp. školstva. 700 zamestnancov /plus zamestnanci v pobočkách/ dokáže za deň rok dať bezplatne dobrozdanie získané na základe testových skúšok 2 mil. uchádzačom tak v USA ako aj v ďalších štátach všetkých kontinentov. Vo vyhodnocovacej práci sa stali neodmysliteľnými podílníci stroje.

Pokiaľ ide o tohoročný sjazd Americkej psychologickej asociácie, ktorý sa stal viac menej konkurenčným podnikom XVII. Medzinárodného kongrèsu psychológie, pozri zprávu V. Bricháčka v Če. psychol. 1964, č. 1, ktorý sa sjazdu osobne zúčastnil.

APSA so skoro 21.000 členmi je najväčšou národnou psychologickej organizáciou na svete /v USA jestvujú ešte aj iné psychologicke, resp. medziodborové organizácie/. Asociácia vydáva 12 časopisov, bulletin a tzv. Directory /zoznam všetkých členov s udaním ich osobných dát a pracovných zameraní/. Vnútorné sa člení na 24 sekcií. Tohoročný kongres bol v poradí 71.

C. Návrhy na opatrenia

1. Oddeleniu spoločenských vied SAV /ČSAV/.

a/ Je známe, že finančné prostriedky na uskutočnenie transkontinentálnej cesty sú značné. Práve preto je efektivita skoro každej krátkodobej cesty veľmi otáznou. Nevrhujeme, aby cesty do vzdialých krajín /USA, Japonsko a pod./ boli zásadne len dlhodobé, a to aj v tom prípade, ak ide o účasť na kongrese, sympóziu a i. Tekúce cesty možno spojiť s ďalším študijným programom čo podstatne rozširuje možnosti získať poznatky z konkrétnej vedieckorýskej práce. Poznamenávame, že na XVII. Medzinárodnom kongrese psychológie vo Washingtone sme sa nestretli s takým účastníkom z Európy, ktorý by nebol ostal v USA aj po skončení kongresu.

b/ Pri schvaľovaní plánu študijných pobytov do zahraničia v SAV sa sice vychádza z návrhov jednotlivých pracovísk, avšak v konečnom výsledku sa často stáva, že pracovisku nepozostáva nič iné ako súhlasiť s iným pobytom, ktorý je reálny, aj keď z hľadis-

ne potrieb nie najaktuálnejší. Uvedené sa zvlášť vzťahuje na tzv. nepríhľované disciplíny, resp. malé pracoviská.

Pokiaľ ide o psychológiu, nadobudnuté poznatky z uskutočnenej cesty, ako už bolo uvedené, názorne potvrdili vysoký stupeň rozvoja psychologickej práce v USA a do určitej miery aj v iných vyspelých kapitalistických štátach. Z toho vypláva, že pre psychológiu sú najaktuálnejšie študijné pobytu zamerané na získanie nových poznatkov a praktik predovšetkým do týchto štátov. To si už dávnejšie uvedomili napr. polskí psychológovia /v súčasnosti začínajú už aj sovietski/, ktorí takto vyškolili celé desiatky pracovníkov, čo skôr prispeло k úspechom psychologickej práce v Poľsku významou mierou.

Pokiaľ ide o Ústav experimentálnej psychológie SAV, pokladáme za potrebné upozorniť na závažnosť uskutočnenia plánovaných cest v roku 1964, ~~na jiné navrhovaného polročného štipendijného pobytu~~.

~~# USA~~

2. Kolégiu pedagogiky a psychológie pri ČSAV.

Pôdla neoficiálnych zpráv budúci XVIII. Medzinárodný kongres psychológie v roku 1966 bude v Moskve. Miesto konenia napovedá, že toto podujatie môže byť pre psychológov zo socialistických krajín veľkou príležitosťou adekvátnie demonštrovať i konfrontovať výsledky svojej práce na tomto medzinárodnom fóre.

V súvisie s tým navrhujeme, aby Kolégium ustanovilo na tento kongres najmenej 10-člennú delegáciu. Vyžaduje sa ďalej, aby Kolégium bolo nápomocné pri umožnení cesty účastníkom na tento kongres, predovšetkým tým, ktorá pôsobia mimo Akadémie.

3. Československej psychologickej spoločnosti a Slovenskej psychologickej spoločnosti.

a/ Po prijatí ČSPS do IUSP vznikajú pre československých psychológov nové možnosti na úseku medzinárodných stykov a vedeckých informácií. Domnievame sa preto, že by bolo prospešné, aby výbor ČSPS sa touto otázkou vážne zaoberal, zabezpečil čo najefektívnejší kontakt s orgánmi IUSP a pohotovo sprostredkoval získané informácie členom spoločnosti.

IV Už s bežného zornámenia sa a činnosťou APA vyplýva, že táto je veľmi intensívne starala a stará o rozvoj psychologickej profesie. Svoj dobový názor, že tento úsek činnosti bude treba u nás aktivizovať a rozšíriť o nové aspekty. Navrhujeme preto, aby sa táto otázka po prerokovaní vo výbere ČSPS dostala na širšie fórum, najlepšie, na valnú schromáždenie.

4. Ústrednej knižnici SAV.

Účasť na kongrese bola príležitosťou zhliadniť novinky odbornej literatúry na výstavke inštalovanej niekoľkými americkými vydavateľstvami. Videli sme tam viaceré základné diela i nové časopisy, ktoré, podľa našich informácií, nie sú zatiaľ v ČSSR prístupné. Na základe toho bude vyhotovený návrh titulov, sprístupnenie ktorých je nutnou podmienkou pre sledovanie nových poznatkov i tendencií v našom vednom odbore.

V súvise s výmennou "Psychologických štúdií" sa uskutočnili ďalšie opatrenia zabezpečujúce jej efektívnosť. Navrhujeme preto, aby sa počet výmenných exemplárov naterez nemenil. Predpokladáme, že po niekoľkých rokoch sa pružným doplnňovaním dosiahne adresár spoločenských výmenných partnerov.

5. Vydavatelstvu SAV.

Osobné stretnutie so zahraničnými psychológmi /exkurzie/ znova zdôraznili neudržateľnosť toho, že z vlastnej literárnej produkcie nemáme separátne výtlačky. Ide predovšetkým o Psychologické štúdie ako aj ostatné práce autorských kolektívov, kde vydávanie separačných výtlačkov je základnou podmienkou uskutočnenia výmeny vedeckých informácií medzi jednotlivými pracovníkmi.

5. Ústavu experimentálnej psychológie SAV a Katedre psychológie Filozof. fakulty J. E. Purkyně

Nedobudnuté poznatky zo študijnnej cesty v USA sa stali podkladom pre návrhy, týkajúce sa spojenia vedecko-výskumnnej práce s prexou, organizácie výskumnnej činnosti, priestorovej a technickej vybavenosti pracoviska, publikačnej činnosti a vedecko-informačnej služby. Boli prerokované na zasadnutí ústavnej rady dňa 13.9.1962 a nadobudli

charakter uvažení, ktoré sa budú priebbežne plniť. Pokiaľ ide o Katedru psychológie FF JEP, poznatky a návrhy z referovanej cesty budú prerokované na sasadnutí Katedry v mesiaci septembri t.r.

x

Účastníci cesty sprostredkujú nadobudnuté poznatky širšej oddennej verejnosti zprávou v časopise Čs.psychologie, 1964, č.1, ale aj referátmi v rámci pracovných schôdzok Čs.psychologickej spoločnosti v Brne a Bratislave.

Knižná publikácia o celom priebehu rokovania XVIII. Medzinárodného kongresu psychológie zachycujúca hlavné referáty, výstúpenia a sympózis v rozsahu 300 slov a referáty v rozsahu 150 slov bude po jej obdržaní prístupná príslušným záujemcom.

x

Za umožnenie a zabezpečenie cesty do USA účastníci vyjadrujú aj touto cestou podakovanie príslušným kolégiam, oddeleniam Akadémie, Predsedníctvu SAV a Prezídiu ČSAV ako aj pracovníkom zahraničného oddelenia ČSAV a SAV.

Prehľásenie

Bol som oboznámený s obsahom zákona o zachovaní štátneho tajomstva a s vyhláškou o zaobchádzaní s tajnými spismi. Som si vedomý, že prezádzanie štátneho tajomstva našich spojencov ktoréjkoľvek fyzickej alebo právnickej osobe cudzieho štátu alebo i nepovolanej osobe v ČSSR je trestné, rovnako ako aj prezádzanie vojenského, hospodárskeho alebo iného štátneho tajomstva ČSSR.

Bratislava, dňa 15. septembra 1963

Prof.dr.Vilém Chmelář,v.r.
člen-korešp.ČSAV, vedúci
Katedry psych. FF JEP, Brno

Dr.Damián Kováč,C.Sc.,v.r.
riaditeľ ÚEP SAV

Sesnam privesenej literatúry z USA

I. Zmluvad azenzové materiály:

1. International congress of psychology, Washington, 1963.
2. International congress of psychology: Abstracts for the Submitted Paper Sessions, Washington, 1963.

II. Naučnos. studie, projekty, bulletiny:

1. Baxter,B., Taaffe,A., Hughes,F. - A training evaluation study Personnel Psychology, vol.6, No.4, 1953.
4. Hedberg,R. - Baxter,B. - A second look at personality test validation. Personnel Psychology Research, Vol.10, No 2, 1957.
5. Hedges,J.F., Dunn,J.F., Baxter,B. - The validity of selection instruments under operating conditions. Personnel Psychology, vol.9, No.3, 1956.
6. Kappel,F.R. - From the World of College to the World of Work. Westminster Colleg Fulton, 1962.
7. Kolb,H.P. - The Search for more accurate Evaluations of Management Potential /SONI/.
8. Laurent,H. - Early Identification of Managers. Management Record, vol. XXIV, No.5, 1962.
9. Stanley,J.C. - Proportional Subclasses Frequencies in the Analysis of Variance /K/.
10. Walk,R.D., Sue,H. - Visual Depth Perception of a 10-Month-Old Monocular Human Infant. Science, vol. 137, N.3529, 1962.
11. Walk,R.D. - Chronological Age as a Determinant of Responsiveness to visual Depth in human Infants.
12. Walk,R.D., Gibson,E.J. - A Comparative and analytical study of visual depth perception. Psychol.Monographs, Vol.75, No.15, 1962.
13. Youngberg,Ch.F.X., Hedberg,R., Baxter,B. - Management Action Recommendations based on one versus two Dimensions of a Job Satisfaction Questionnaire. Personnel Psychology, vol.15, No.2, 1962.
14. American Psychologist /program - 1963 Annual Convention/, Vol.18, No.7, July 1963.

15. College achievement and Progress in Management /Personnel Research Section, TIC/.
16. Interamerican Society of Psychology, No.14, 1963.
17. Social science research reports^{X/}:
 - I. Introduction and Review
 - II. Selection and Placement
 - III. Evaluation and Performance
 - IV. Surveys and Inventories
 - V. Individual and Organizational Development, S.O.C. New Jersey
18. U.S. Department of Agriculture: Office of Personnel: Personnel Research Staff Progress Report, June 1962 - June 1963.
19. U.S. Department of Health, Education, and Welfare, Office of Education, Research Projects of the Cooperative Research Programs: A Five-Year Summary. Washington, 1962.
20. U.S. Department of Health, Education, and Welfare, Office of Education: Cooperative Research Program. Application Instructions for Research Contracts.
21. Vita Humana. Vol.6, No.3, 1963.

III. Testy:

22. Before they take the Job /PIC/.
23. Inventory Check List /PIC/.
24. Individual Inventory /PIC/
25. Individual Preference Inventory /PIC/
26. Office personnel Rating Form /SONY/
27. Your Opinions /PIC/
 1. Questionnaire
 2. Fall 1962, An Interpretive Summary.

^{X/} Budú dodatočne zaslané poštou.